

Darija GABRIĆ-BAGARIĆ
Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje
Strossmayerov trg 2, HR-10000 Zagreb

TOPONIMIJSKA GRAĐA U RJEČNIKU »BLAGO JEZIKA SLOVINSKOGA« (1651.) JAKOVA MIKALJE

U radu se donosi kompletan ispis toponimijske građe iz rječnika »Blago jezika slovinskoga« Jakova Mikalje da bi se mogao analizirati i kao lingvistički materijal, ali i kao materijal za književnu i kulturnu povijest. »Blago« je prvi naš rječnik sa sustavno upisanom onomastikom.

Blago jezika slovinskoga (1651.) Jakova Mikalje trojezični je rječnik s hrvatskim ulaznim stupcem i s ekvivalentima na talijanskom i latinskom kao određnim jezicima. Premda se nalazi u samim temeljima hrvatske leksikografije, do danas nije sustavnije proučen. Znanstveni interes se zadržavao na osobi Jakova Mikalje, objavljeni su podaci iz njegova životopisa, opisana djelatnost u isusovačkom redu, dok je njegov leksikografski rad ostao na margini interesa (Jernej 1955: 177-181; Vanino 1933: 1-43). Rešetar je prije 86 godina ustvrdio da »die Analyse des Wortschatzes bei Micaglia ist eine schwere und komplizierte Arbeit, die ihrer Lösung noch harret«, ne misleći vjerojatno da će proći toliko mnogo godina dok se Mikaljin rječnik nađe u središtu interesa hrvatskih leksikografa (Rešetar 1912: 469). U novije vrijeme pojavilo se nekoliko radova o pojedinim aspektima Mikaljina jezikoslovnoga rada i o posebnom leksiku njegova rječnika, pa se može reći da je istraživanje toga osebujnoga leksikografskoga djela krenulo svjetlijim stazama (Putanec 1982/83; Putanec 1985: 199-212; Tuksar 1980: 5-35; Meštrović – Vajs 1995: 139-155; Stachovskij 1965: 196-210; Gabrić-Bagarić 1997: 37-49; Gabrić-Bagarić 1998: 81-90).

Zanimljivost je toga općega rječnika što u leksičkom izboru sadrži različito nazivlje: glazbeno, jezikoslovno, medicinsko, kulinarsko, pravno, pomorsko, zatim

nazive za pojmove poezije i likovnih umjetnosti, fitonime i zoonime, te bogatu onomastičku građu. Raščlamba posebnoga leksika, odnosno pojedinih skupina nazivlja omogućila je utvrđivanje izvora Mikaljina *Blaga*, odredila udio organskih idioma (dubrovačkoga, dalmatinskih, bosanskih) i stranih jezika u rječničkom fondu, dovela do stanovitih spoznaja o načinu na koji je Mikalja skupljao građu, o čemu nigdje nema eksplicitnih podataka, te se isključivo moraju iščitavati iz teksta rječnika.

Kao poseban prinos tih istraživanja treba istaknuti uočavanje utjecaja što ga je Mikaljino *Blago* neposredno izvršilo na sve dopreporodne leksikografe, a posredno i na kasnije.

Onomastička je građa već bila djelomično predmetom raščlambi, ali ne kompletna i ne kao osobitost Mikaljina leksikografskoga pristupa već komparativno — u odnosu na Kašićev rukopisni rječnik i kao pokazatelj količine onomastičkoga materijala prisutnoga u najstarijim hrvatskim rječnicima uopće (Putanec 1991: 200–207; Gabrić-Bagarić 1989/1990: 183–194).

Uvid u cjelokupnu onomastičku građu, stečen tijekom ispisivanja kompletnoga hrvatskoga stupca iz Mikaljina rječnika, pokazao je da je bogatstvo toga fonda nužno izdvojeno objaviti već zbog količine imena, ali prvenstveno zbog specifičnoga načina na koji Mikalja preuzima strane nazive i zbog posebnoga tipa prilagodbe. Raščlamba toga fonda moguća je isključivo ako se istodobno promatraju hrvatski, s jedne, i odredišni stupci, s druge strane. Osim toga čisto jezikoslovnoga aspekta problema postoje i izvanjezični čimbenici koji se nude istraživaču, a povijesne su i kulturnopovijesne prirode, možda više nego zemljopisne — kako bi se očekivalo.

Dok jezikoslovca, prvenstveno onomastičara, zanima popis naziva, njihovo podrijetlo, etimologija, tip prilagodbe, leksikografski postupak primijenjen pri pojavi imena kao natuknice, povjesničara će zanimati sadržaj imena, posebno kad se razlikuje od suvremenoga. Ne manje važan materijal za analizu predstavljaju imena u latinskom stupcu u usporedbi i s talijanskim ekvivalentima i s hrvatskim, što je podjednako zanimljivo i povjesničaru i klasičnom filologu.

U cijelom rječniku Mikalja provodi identičan postupak obradbe natuknica, pa od toga ne odstupa ni kod onomastike. Uz natuknicu vrlo često dolazi definicija slična onoj u jednojezičnom rječniku, ili sinonimna riječ, koja će se onda opet pojaviti na svom mjestu u abecednom redu. Primjer: *koret*, *suknja*, a uz *suknja* stoji objašnjenje — *ženska haljina*. Tako će postojati kao natuknica par *Filiba*, *Plovdin*, a pod *Plovdin*, *Filiba* je ponovno navedeno. Kad je natuknica ime s

područja onomastike, onda se uvijek nalazi objašnjenje *grad, rijeka, brdo, planina, otok, jezero, država, rusag* i zemljopisna odrednica.

Objašnjenja (definicije) su zanimljiva ne samo kao zemljopisni nazivi već i kao dijelovi općeg leksika i kao obavijest o tome kako nazivi uopće nastaju. Tako Mikalja nema pojam *morski tjesnac (tjesno, uzina)* prema talijanskom *stretto* već za *Gibraltarski prolaz (tjesnac)* navodi *more tjeskno od Gibiltere*.

Važno je nadalje podcrtati da Mikalja prvi bilježi tako bogatu onomastičku građu i da je u tom smislu njegov rječnik uzor i poticaj mlađim leksikografima.

U hrvatskom stupcu registrirani su toponimi ne samo s južnoslavenskoga prostora već i iz cijele zapadne i srednje Europe, a najveći broj pripada toponimima vezanim za Italiju. Ukoliko je toponimom označen lokalitet s hrvatskoga područja, onda Mikalja bilježi lik tipičan za hrvatski jezik (*Dubrovnik, Gabela, Sarajevo, Zagreb* itd.). Za sve druge toponime Mikalja uzima talijansku varijantu imena, ukoliko ne postoji hrvatski egzonym. Tako nalazimo *Damasko (Damask), Portugalo (Portugal), Ingiltera (Engleska), Alemanja (Njemačka), Franča (Francuska), Skutari (Skadar), Vijena (Beč), Nilo (Nil)* — što su sve talijanski likovi, a što saznajemo usporedbom s likovima zabilježenim u talijanskom stupcu. Prema njima stoje egzonymi: *Jakin, Rim, Pečuj* i dr.

U svezi s tim ističem činjenicu da je za najveći broj toponima Mikaljino *Blago* prvi i često jedini izvor. Za ilustraciju evo samo nekoliko primjera. Samo Mikalja ima naziv *Leška (za Poljsku)*, kao što prvi bilježi i etnonim *Leh (Poljak)*. Samo Mikalja ima naziv *Gibiltera za Gibraltar*. Mikalja također prvi bilježi naziv *Ungarija*. On u svoj rječnik unosi i onomastičke historizme, tipa *Liburnija*, što je prva potvrda toga naziva, te *Ilirijanska država*.

Za Liburniju u latinskom stupcu daje naziv *Croatia*.

Natuknica *Loreto*, grad u Itali(j)i u talijanskom stupcu ima podatak o tome da se radi o mjestu u kojem je smještena Sveta nazaretska kućica, pa navodi kao ekvivalent *S. casa di Loreto*, a u latinskom *Domus lauretana*, što je zanimljivo kao leksikografski postupak uopće. Tu Mikalja odstupa od koncepcije rječnika i uvodi element leksikonske obradbe, kojoj je cilj upoznati čitatelja s nekom posebnošću navedenoga mjesnog imena.

Postavlja se pitanje izvora Mikaljine toponimije. Budući je najveći broj toponima vezan za Italiju, najprirodnije je objašnjenje vezati za Mikaljino podrijetlo. Toponime južnoslavenskoga područja mogao je Mikalja zabilježiti tijekom misijskih putovanja. Prisutnost toponima iz ostalih dijelova Europe može se objasniti učenošću Mikaljinom, ali je zanimljivije pitanje zašto je uopće taj jezični sloj dobio

toliko mjesta u jednom općem rječniku. Na to će se pitanje moći odgovoriti tek onda kad Mikaljin rječnik bude potpuno proučen.

Etnonimi Mikaljina rječnika pružaju dosta građe za povijest tvorbe riječi. Osim najobičnijih tvorbenih tipova (*Dubrovčanin, Brešanin, Jakinjanin*) Mikalja ima i tvorbu etnonima sufiksom *-ez*: *Portogez, Milanez*, prema talijanskom *-ese*: *Portoghese, Milanese*, zatim dometkom *-in*: *Pjačentin* prema talijanskom *-ino*: *Pja-centino*.

To bi se pitanje moglo rješavati u krugu pitanja o fonološkoj i morfološkoj prilagodbi onomastikona uopće.

Svakako je važno proučavati sadržaj pojedinih toponima, jer su povijesne prilike promijenile i političku kartu Europe i nekim imenima suzile sadržaj. U tom je smislu najzanimljivije promotriti sadržaj imena *Slavonija*, ili pak kod natuknice *Neretva* naći da je to ime za rijeku i grad (Narona).

Izneseni nacrt problema što ih otvara Mikaljina toponomastička građa osnovni je razlog objavljivanju toga fonda. Svaki od naznačenih problema traži posebnu znanstvenu pozornost i pruža mogućnost novoga promišljanja starih leksikografskih zapisa: s motrišta onomastike, etimologije, povijesti, zemljopisa, kulturne povijesti, povijesti politike. Sa sviješću o potrebi svestranoga proučavanja toga dijela Mikaljina rječnika objavljujem toponimijsku građu *Blaga*.

Ovdje je prezentiran kompletan onomastički materijal Mikaljina rječnika, umanjen za nekoliko antroponima koliko ih rječnik sadržava, a za koje onomastičari s kojima sam se dogovarala oko ovoga posla, nisu pokazali zanimanje. Radi se, naime, o sanktoremima tipa *Andrija, Ana, Anica, Ivan, Antun, Frane, Frano*, uz koje dolazi kao odrednica *ime čovičje* ili *ime nadiveno* i o kojima je već govoreno u ranijim radovima o Mikaljinoj onomastičkoj građi (Putanec 1991; Gabrić-Bagarić 1989/90).

Pored toponima u najširem smislu (ojkonimi, horonimi, hidronimi) registrirani su i etnici i ktetici, označeni s ".

Natuknica je pisana masno-kurzivno, talijanski ekvivalent kurzivno, a latinski obično. Običnim je tipom slova pisana i Mikaljina odrednica tipa grad, rijeka, brdo, porat, zemlja i dr.

Hrvatski nazivi doneseni su u transkripciji, dok su talijanski i latinski vjerno preneseni kako bi se sačuvao stari talijanski pravopis i latinski izvorni naziv. Važno je istaknuti da se Mikaljin dvoslov *je* prenosi kao *ije/je*, slogotvorno *r*, koje je Mikalja označavao s *ar, er*, ili *rri* transkribirano je kao *r*. Intervokalno *j* Mikalja ne bilježi, što je u transkripciji označeno s (*j*).

A

- Abako more. Mare Abaco, Mare Caspio. Hircanum mare, Caspium mare*
Abesberg, grad u Bavi(j)eri. Abesberg citta. Abutina
Abet, grad u Barbari(j)i. Abet citta. Suriga
Abruc, zemlja u Itali(j)i. Abruzzo. Samnium, Samnitium
"Abrucizi, iz Abruca. Abruzesi. Samnites, Brutii, Squintii
Adena, grad u Karamani(j)i. Adena citta. Adena
Adena, rijeka u Karamani(j)i. Adena fiume. Farus
Adri, grad na moru Adriatiku. Adri citta. Adria
Adriatiko more. Mare adriatico. Adria, Mare adriaticum
Adrinopolj, grad u Bugarskoj zemlji. Adrianopoli. A(n)drianopolis
Afrika, treći dio svijeta. Affrica terza parte del mondo. Aphrica, Lybia
Afrika, grad. Affrica citta. Aphrodisium
"Afrikanin,ka,o. Affricano, dell Affrica. Aphricanus, Apher
Agada, grad u Portugalu. Agada citta. Aeminium
Agrideto, grad u Sicili(j)i. Agrigeto citta. Agrigentum, Acragas
Agubio, grad u Itali(j)i. Agubio citta. Fugubium
Ajač, grad u Korziki. Ajaz. Urcinium
Ajhštadt, grad u Germani(j)i. Aichstadt. Aureatum
Ajmargves, grad u Provenci. Aymargves citta. Augusta tricastinorum, Neomagus
Ajsne, rijeka u Fjandri. Aysne fiume. Anona
Aksar, grad u Karamani(j)i. Axar citta. Dyocaesarea, Cynda anazarbus
Aksel, grad u Fjandri. Axel citta. Leraci
Akvila, grad u Španji. Aquila citta in Spagna. Aria, Liria
Akvila, grad u Abruzu. Aquila citta nel Abruzzo. Aquilonia
Akvileja, grad. Aquilea citta. Aquileia, Colonia aquilia vel Aquileia
Akvin, grad u Itali(j)i. Aquino citta. Aquinum
Alavara, rijeka u Daci(j)i. Alavarra. Aluta
Alba, grad u Monferatu. Alba citta. Scotia, Albania, Calcedonia
Albano, grad u Itali(j)i. Albano citta. Alba
"Aleman, iz Alemanje. Alemanno. Germanus
Alemanja, Germani(j)a. Alemagna, Germania. Germania, Alemania
Alep, grad u Sori(j)i. Aleppo. Antiochia, Beroea, Alepum, Epidephen
Alesandreta, grad u Sori(j)i. Alesandretta. Alesandria
Alesandri(j)a della Paglia, grad u Itali(j)i. Roburetto, Alesandria della Paglia.
 Aquae statellorum
Alga, grad u Španji. Alga citta. Gela
Alkala, grad u Španji. Alcalá citta. Complutum
Almar, grad ugarski. Almar citta d' Ungheria. Anamascia, Anamatia

Altamura, grad u Itali(j)i. *Altamura*. Petilia
Alzer, grad u židovskoj zemlji. *Alzer citta della Gjudea*. Azotus
Alzer, grad. *Alzer, citta di terra Rata*. Azotus
Amberg, grad u Germani(j)i. *Ambergh*. Censio
Amelfe, grad u Itali(j)i. *Amelfe*. Melphis
Ameljo, grad u Itali(j)i. *Ameglio*. Mena
Amerika, otok veliki od Indi(j)e. *America*. Atlantis insula
Amigdalari(j)a, grad u Kalabri(j)i. *Amigdalaria citta*. Heraclea
Ananja, grad u Itali(j)i. *Anagna citta*. Anagna
Anapador, rijeka u Kandi(j)i. *Anapadoro*. Cataractus
Anatoli(j)a, mala Azija. *Anatolia*. Asia minor
Andaluzi(j)a, zemlja u Španji. *Andalutia*. Betica, Turditaria, Bastoli
Andori(j)a, blato u Pugli. *Andoria lago*. Mandurium
Andre, grad u Itali(j)i. *Andre*. Netium
Andrinopoli, Andrinopolj grad u Romani(j)i. *Andrianopoli*. Adrianopolis
Andro, otok. *Andro isula*. Andros, Nonagria, Hydrusta
Anginolo, rijeka. *Anginolo fiume*. Metaurus
Anglona, grad u Itali(j)i. *Anglona*. Aquilonia
Angvilara, grad u Itali(j)i. *Angvillara*. Angvilara
Angvori, grad u Galaci(j)i. *Angvori*. Ancira
Ankora, grad u More(j)i. *Anchora*. Asinae, Mysine
Antilodum, grad u More(j)i. *Antilodum*. Coryne
Antioketa, grad u Karamani(j)i. *Antiochetta*. Anchia, Adaragum
Antioki(j)a, Alep grad u Sori(j)i. *Antiochia*. Antiophiaca, Theopolis
Antivari, Bar grad. *Antivari citta*. Doclea
Anversa, grad. *Anversa*. Antverpia, Handoverpia, Andovorpium, Ambivariti, Arartium

B

Babiloni(j)a, Bagdat grad. *Babilonia*. Babilon, Babilonia
Baću, grad u Arbani(j)i. *Bacchju citta*. Gangara
Badi(j)a, grad u slovinskoj zemlji. *Badia citta*. Lebadia, Midia
Bagacin, tiskoća mora od Carigrada. *Bagazino, stretto di mare vicino a Constantinopoli*. Bosphorus Thracius
Baja, grad blizu Napule. *Baja citta*. Bajae
Balatin, jezero. *Balatin lago*. Lacus Balaton
Banjaja, grad u Itali(j)i. *Bagnaja citta*. Balneoregium, Novem Pagi
Bar, grad. *Antivari*. Doclea, Antibarisis
Bar, grad u Pulji. *Bari citta*. Barium

Barbari(j)a, zemlja. *Barbaria*. Mauritania, Massilia, Hispania tingitana
Barcelona, grad. *Barcellona*. Barcino, Farentia
Barlet, grad u Pulji. *Barletta*. Carnae
Baviera, zemlja. *Baviera*. Boii
Bazilea, grad. *Basilea*. Augusta Rauticorum, Basilica, Basilia
Bazilikata, zemlja. *Basilicata*. Lucania
Benevento, grad. *Benevento*. Beneventum
Bergamo, grad u Itali(j)i. *Bergamo*. Bergamum
Bergane, grad u Slavoni(j)i. *Bergane*. Assisia, Assesia
Bertanja, Ingiltera. *Bertagna*, *Inghilterra*. Britania, Anglia, Britania insulae albion
Biograd Donji. *Belgradi*. Alba Graeca, Nandor alba, Taurunum, Taurunus
Biograd Erdeljski. *Alba Gjulia*. Alba julia, Decica, Ulpianum
Biograd Stoni. *Alba reale*. Alba regalis
Bizerta, grad u Barbari(j)i. *Biserta*. Utica, Irica
"bnetacki. *Alla Venetiana*. More venetorum, more veneto
"Bnetak, Bnečanin. *Venetiano*. Venetus
Bnetke, Mnetke, grad. *Venetia*. Venetiae
Bolonja, grad u Itali(j)i. *Bologna*. Bononia, Belfina
"Bolonjez, iz Bolonje. *Bolognese*, *di Bologna*. Bononsensis
Bolsena, grad u Itali(j)i. *Bolsena*. Volsinium
Borgonja, zemlja u Frangi. *Borgogna*. Burgundia
Boristen, rijeka. *Neper fiume*. Boristensis
Bosna, zemlja. *Bosna*. Bosnia, Mysia
"Bošnjak, *Bosanka*. *Bosnese*, *di Bosna*. Bosnensis, Bosnense
Bozruta, rijeka u Ungari(j)i. *Bozrutha fiume*. Bacuntius
Brač, otok. *Braca*. Brautia, Brattia
Brandenburg, grad. *Brandeburgo*. Soderani
Brenja, grad u Slavoni(j)i. *Bregna citta*. Arucia
Breša, grad u Itali(j)i. *Brescja*. Brixia
"Brešanin, iz Breše. *Brescjano*, *di Brescja*. Brixianus
Budim, grad u Ungari(j)i. *Buda*. Curta, Herculea, Aquineum, Ancineum
Budva, grad u Dalmaci(j)i. *Budua*. Budua
"Bugarin. *Bulgaro*. Bulgarus
Bugarska, zemlja. *Bulgaria*. Maesia superior, Bulgaria, Tribali
Bulgari(j)a. v. *Bugarska zemlja*
Butrint, grad u Slavoni(j)i. *Butrinto*. Buthtetum

C

"carigracki. *Constantinopolitano*. Byzantius.

Carigracko more. Mare di Constantinopoli. Mare elespoticum
Carigrad. Constantinopoli. Byzantium, Constantinopolis, Anthusa, Antonia
Cavtat, grad dubrovački. Ragusa vecchia. Epidaurus
Cefaloni(j)a, otok. Cefalonia isola. Samos, Cefalonia same, Melena
Crljeno more. Mare rosso. Mare rubrum, Brythraeum

Ć

Ćamari(j)ati, planine u Dalmaci(j)i. Chjamariati monti. Acroceravni

Č

Čivitavekja, grad u Itali(j)i. Civitavechja. Pyrgi, Centum celle
Čutra, porat u grčkoj zemlji. Ciutra. Typhanta

D

Dalmaci(j)a, zemlja. Dalmatia. Dalmatia
"Dalmatin, iz Dalmaci(j)e. Dalmatino, di Dalmatia. Dalmata
"dalmatinski. Alla Dalmatina. Dalmatice
Damasko, grad u Sori(j)i. Damasco. Damascus
Damna, grad. Damna ò Denna. Delminium, Dalminium
Dani(j)a, Danimarka, Dancika. Danimarca, Dania. Chersonesius, Cymbrica,
Carris
Delfinat, zemlja. Delfinato. Narbonensis provincia, Allobroges, Allobryges
Dimitriera, grad u Slavoni(j)i. Dimitriera citta. Demetrius, Pagasa, Pyrasus
Drava, rijeka. Drava fiume. Dravus, Draus, Darus
Drina, grad. Drina citta. Delminium
Drina, rijeka. Drina fiume. Drilonis flumen, Drinus, Drinius
"dubrovački, na dubrovačku. Alla ragusea. Ragusino more
"Dubrovčanin. Raguseo. Epidarius, Ragusinus
Dubrovnik, grad od Dalmaci(j)e. Ragusa. Epidaurus, Ragusia, Ragusium
Dulcinj, grad. Dulcigno. Delminium
Dunav, Dunaj rijeka. Danubio. Danubius, Danuvius, Ister
Durac, grad u Arbani(j)i. Durazzo citta. Dyrrachium, Epidamnus

Đ

Đenevra, grad. Genevra. Geneva
Đenova, grad u Itali(j)i. Genova. Genua, Genova, Janua, Itaphia

"*Đenovez*, od *Đenove*. *Genovese, di Genova*. Ligur, Genuensis
 / *Kra(j)ina od Đenove*. *Riviera di Genua*. Liguria/
 / *More od Đenove*. *Mare di Genua*. Mare Ligusticum/
 / *Planine od Đenove*. *Montagne di Genua*. Ligustici, Ligustini montes, Alpes
 Ligustinae (Ligusticae)/

E

Ebro, rijeka. *Ibero, Ebro*. Iberus
Egipat, zemlja. *Egitto*. Aegyptus
Egra, grad. *Agria citta*. Vimundria, Agria
Elba, otok u Latinskomu moru. *Elba*. Uva, Aethalia, Cosma
Elbe, rijeka u Alemanji. *Elbe fiume*. Albis
Emaus, grad. *Emaus*. Emaus
Erdelj, zemlja. *Transilvania*. Dacia, Transylvania
Ersi, grad u Slavoni(j)i. *Erisso citta*. Achantus, Ptol
Eufrat, rijeka velika u Azi(j)i. *Eufrate*. Euphrates, Euphras, Pyxiratus, Omira
Eugubio, grad u Itali(j)i. *Eugubio citta*. Inginum, Insumum, Eugubium, Igumi
 populi
Europa, treći dio svijeta. *Europa*. Europa
 "*Europel*, iz Europe. *Europeo, di Europa*. Europeus

F

Faenca, grad u Itali(j)i. *Faenza citta*. Faventia, Fabentia
 "*Faentin*, iz Faence. *Faentino, di Faenza*. Faventinus
Famagosta, grad u Cipru. *Famagosta citta*. Salamis, Salamine, Constantia, Coronia, Tamaflus
Felo, grad u Slavoni(j)i. *Fello*. Philla
Ferara, grad u Itali(j)i. *Ferrara*. Ferraria, Forum alieni
Fermo, grad u Itali(j)i. *Fermo*. Firmum, Firmium, Firmanorum castellum
Filea, grad. *Filea citta*. Phinopolis
Filiba, Plovdin, grad u Romani(j)i. *Filippopoli citta*. Philippopolis
Filipoli, grad. *Filipoli*. Philippolis
Fjandra, zemlja. *Fjandra*. Galia Belgica, Belgium, Ruthenia
 "*Fjandrez*, iz Fjandre. *Fjamengo*. Belga, Flander
Fjezole, grad u Itali(j)i. *Fiesole citta*. Fesulae
Fjorenca, grad u Itali(j)i. *Fjorenza citta*. Florentia, Fluentia
Fjorencola, grad u Itali(j)i. *Fjorenzola*. Fidentia
 "*Fjorentin*, iz Fjorence. *Fjorentino*. Florentinus, Fluentinus
Florentin, grad. *Florentino citta*. Ferentinum

Fondi, grad u Itali(j)i. *Fondi citta*. Fundi
Forli, grad u Itali(j)i. *Forli citta*. Forum Livii
Fosambrun, grad u Itali(j)i. *Fossambruno*. Forum sempronii
Franča, kraljestvo. *Francia*. Gallia
Frankavila, grad. *Francavilla*. Franravilla, Ferentani, Frentani
"Francez, iz France. *Franceso*. Gallus, Gallicus
Fraskat, grad blizu Rima. *Frascati*. Tusnulum
Friuli, zemlja. *Friuli*. Forum Iulium
Frizolone, grad u Itali(j)i. *Frisolone*. Prusino
Fulinj, grad u Itali(j)i. *Fuligno*. Fulinium
"Furlan, iz Furl. *Furlano*. Foroliviensis
Furli, grad. *Furli*. Forum livium

G

Gabela, grad u Dalmaci(j)i. *Gabella citta*. Nerona
Gajeta, grad u Itali(j)i. *Gaeta*. Cajeta, Aeta
Gajeta, otok za Sardenjom. *Gajetta*. Aegimarus
Gajola, otok blizu Napule. *Gajola*. Cuplea
Galici(j)a, grad u Španji. *Galitia*. Calaici, Callaci, Galleci
Gariljan, rijeka u Itali(j)i. *Garigljano*. Liris, Glanius, Linternus, Hetis
Grčka, zemlja. *Grecia*. Graecia, Achaia
"grčki. *Grecamente*. Graecus
"Grk. *Greco*. Graecus, Achivus, Danaus
Girona, grad u Španji. *Girona*. Girunda
Gora svetoga Anđela u Pulji. *Monte S. Angelo*. Mons garganus
Grac, grad u Boemi(j)i. *Gretz citta*. Vocarium
Grac, grad u Austri(j)i. *Gretz citta*. Savoria, Graecium
Gretc, grad u Austri(j)i. *Gretz citta*. Savoria, Sabariae
Gvast, grad u Itali(j)i. *Gvasto*, *Vasto*. Histonium
Gvaskonja, zemlja u Frangi. *Guascogna*. Aquitania, Gallia novem populana,
Aremorica

H

"Hrvat. *Croata*. Illyricus, Croata
Hrvati(j)a, zemlja, Hrvaci(j)a. *Croatia*. Illyris, Illyricum, Croatia
Hvar, grad u Dalmaci(j)i. *Lesina*. Pharium
Hvar, otok u Dalmaci(j)i. *Lesina*. Pharos, Pharia

I

Ibeim, grad u Palestini. *Ybeim*. Geth
Iber, rijeka u Španji. *Hibero*. Hiberus
Ibarni(j)a, otok. *Hibernia*. Hibernia.
Idemburg, grad. *Idemburgh*. Ultunum
Iliri(j)anska država. *Illiria*. Illyris, Illyrim, Illyricum
Imuvithig, grad u Engilteri. *Ymuvithig*. Uricovium, Trioconium viroconium
Ingiltera, otok. *Inghilterra*. Britannia, Abbion, Britannicae insulae
"Inglez, od Engiltere. *Inglese*. Britannus, Britannicus
Ipsi, grad u Austri(j)i. *Ipsi*. Gessodunum
Ires, grad u Lingvadoki. *Yres*. Olbia
Iri, grad u More(j)i. *Yri citta*. Phylus
Irlandi(j)a, otok. *Irlanda*. Hybernia, Inverna, Invernia
Isel, grad u Alemanji. *Yssel*. Fossae drusianae
Išća, otok blizu Napule. *Ischia*. Aenaria insula, Arima, Inarima, Pithecusa
Itali(j)a, zemlja latinska. *Italia*. Italia, Vitulia, Vitalia, Hesperia, Ausonia
Izero, rijeka u Provenci. *Ysero fiume*. Isar, Isara

J

"Jahudi(j)a, Židov. *Hebreo*, *Judeo*. Judaeus, Haebreus
"jahudinski. *All'hebra*. Haebraice, Judaice
Jajce, grad. *Jajze citta*. Arauzona
Jakin, grad u Itali(j)i. *Ancona citta*. Ancona, Picena, Ancon
"Jakinjanin, iz Jakina. *Anconitano*. Anconitanus
Jalina, jezero u Albani(j)i. *Jalna, palude in Albania*. Acherussia
Jamboli, zemlja u Slavoni(j)i. *Jamboli*. Chalcidica
Jeđupačka zemlja. *Egitto*. Aegyptus, Potamia, Aeria, Aetia
"jeđupački. *Alla zingareska, alegitiaca*. Aegyptiaco more, aegyptiace
"Jeđupak, Jeđupka. *Zengaro, Zengara*. Aegyptius, Aegyptiacus
Jenica, grad u Slavoni(j)i. *Jenica citta*. Pella
Jenifar, grad u Slavoni(j)i. *Jenifar citta*. Pherae
Jeruzalem, grad. *Hierusalem*. Hjerosolima, Solima, Urbsalia
Jesola, otok u bnetačkomu. *Jesola isola*. Equilium
Jordan, rijeka. *Giordano*. Jordanus fluvius
Jula, grad. *Jula citta*. Juliopolis
Justinopoli, grad u Istri(j)i. *Justinopoli citta*. Pullaraie insulae

K

Kalabri(j)a, zemlja u Itali(j)i. *Calabria*. Magna Graecia, Mesapia, Calabria
"Kalabriz, iz Kalabri(j)e. *Calabrese*. Calaber

Kali(j)ar, planina u Dalmaci(j)i. *Caliar*. Callidromus

Kaljari, grad u Sardenji. *Cagljar*. Calaris, Carallis, Carali

Kamerin, grad u Itali(j)i. *Camerino citta*. Camerinum

Kaminica, grad u Grčkoj zemlji. *Chaminiça*. Olenus

Kandi(j)a, otok. *Candia*. Creta, Gnossia, Aeria macronensis

Kandi(j)a, grad. *Candia citta*. Matium cytaeum

Kanea, grad u Kandi(j)i. *Canea citta*. Cydonia, Cydonis, Cydon

Kanistar, grad u Slavoni(j)i. *Canistro citta*. Pallene

Kapri, otok blizu Napule. *Capro isola*. Capreae

Kapua, grad u Itali(j)i. *Cappua citta*. Vulturnus, Capua

Karamani(j)a, zemlja u Azi(j)i. *Caramania*. Pamphilia, Cilicia, Mopsopia

Karašica, rijeka uz Valpovo. *Valpo fiume*. Deidanus

Karinti(j)a, zemlja. *Carintia*. Panonia superior, Carinthia

Karner, more kod Istri(j)e. *Carnero*. Sinus liburnicus, Polaticus et Flanaticus,
Flanonicus

Kaspio more. *Mare Abaco*. Mare Caspium, Hircanum

Kastilja, zemlja u Španji. *Castiglja*. Hispania ulterior

Katalonja, zemlja u Španji. *Catalogna*. Hispania citerior, Laetania, Laletani po
puli

Katani(j)a, grad u Sicili(j)i. *Catania*. Catana

Kečkemet, grad ugarski. *Checkemet*. Checkemetum

Kina, zemlja u Azi(j)i. *China*. Sinae

Kio, otok. *Chio isola*. Chios, Enidus, Diopsolis

Klemoni(j)a, grad u Ungari(j)i. *Clemonia*. Aemonia, Emona

Klis, grad u Dalmaci(j)i. *Clissa*. Salonae, Colonia martia, julia, Salona

Kohan, rijeka u Albani(j)i. *Cohan fiume*. Albanus flavius

Kojonja, grad u Slavoni(j)i. *Cojogna*. Antigonía

Konjica, grad u arbanaškoj zemlji. *Cognice*. Cassiope, Phallacrum

Koločep, otok dubrovački. *Calamotta isola*. Calamotta

Kološvar, grad u Erdelju. *Colosvar*. Claudiopolis

Komen, rijeka u Slavoni(j)i. *Comen fiume*. Sperchjus, Spercheras

Komo, grad u Itali(j)i. *Como citta*. Comum, Nouocomum

Kompostela, grad u Galici(j)i. *Compostella citta*. Brigantia, Flaiium brigantinum,
Janasum

Korfu, otok. *Corfu*. Corcyra, Cercyra, Pheacia, Gorcuria

Korzika, otok. *Corsica isola*. Cynrus, Corsica, Corsis, Theraphe

Kotor, grad u Dalmaci(j)i. *Cataro*. Afermum, Rhinum
Kraljestvo od Valence u Španji. *Regno di Valenza*. Hispania tarrakonensis
Kranjska zemlja. *Cragnoia*. Carniola
Krakovi(j)a, grad u leškoj zemlji. *Cracovia*. Carolunum, Graccopolis
Krema, grad u Itali(j)i. *Crema citta*. Froum diuguntorum
Kremona, grad u Itali(j)i. *Cremona*. Cremona
Krizopoli, grad u Slavoni(j)i. *Chrisopoli*. Amphipolis, Myrica, Urbs martis, Nou
em viae
Krk, otok. *Veglja isola*. Veghlia
Ksaka, grad u Sicili(j)i. *Xacca citta*. Geraclea
Ksalom, grad u Slavoni(j)i. *Xalom*. Solo, Solona colonia, Martia, Julia
Ksantina, grad u Valenci. *Xantina citta*. Augusta valeria, Satabis
Ksenil, rijeka u Španji. *Xenil fiume*. Singulis
Ksenoksva, grad u Slavoni(j)i. *Xenoxua*. Heraclea
Kupa, ri(j)eka. *Cuppa fiume*. Colapis flumen

L

Labati, rijeka u Istri(j)i. *Labati fiume*. Naupolitus
Lančana, grad u Pulji. *Lancjano*. Anxanum
Landespurg, otok u Savi. *Landespurg*. Segettica insula
Lastovo, otok. *Lagusta isola*. Celadus, Augusta
"Latinin, Talijan, iz Itali(j)e. *Italiano*. Italus
"Latinin. *Italiano*. Italus
"Latinka. *Italiana*. Itala
Latinska zemlja, Itali(j)a. *Italia*. Italia, Aufonia, Vitulia, Vitalia, Hesperia
"latinski. *All' italiana*. Italice
Leči, zemlja u Itali(j)i. *Lecci prouincia*. Lupia
Leči, grad u Itali(j)i. *Lecci citta*. Aleci
"Leh, Poljak. *Polacco*. Polonus, Sarmata
Lesina, otok. *Lesina isola*. Pharia, Pharos
Leška zemlja, Poloni(j)a. *Polonia*. Polonia, Sarmatia
Liburni(j)a, država. *Liburnia*. Liburnia, Croatia
Ligorno, grad u Itali(j)i. *Ligorno*. Liburnum, Labro
Lion, grad u Frangi. *Lione de Francja*. Lunghdunum
Lipari, otok. *Lippari isola*. Lipara. Meligunis
Lipova, grad. *Lippa citta*. Lippa
Lisbona, grad u Portugalu. *Lisbona*. Olysipum, Olysipio, Felicitas julia, Olysipp,
Ulysbona
Lodi, grad u Lombardi(j)i. *Lodi*. Laudum, Laus pompejana

Lofant, rijeka u Pulji. *Lofanto*. Aufidus, Canna
Lombardi(j)a, zemlja u Itali(j)i. *Lombardia*. Gallia cisalpina, Insubria
Lopud, otok dubrovački. *Isola di Mezzo*. Intermedia insula
Lorena, zemlja u Frangi. *Lorena*. Tulingi
Loreto, grad u Itali(j)i. *S. Casa di Loreto*. Domus lauretana
Lubjana, grad. *Lubjana citta*. Naupontus, Neupontus
Lučera, grad u Itali(j)i. *Lucera*. Luceria
Luka, grad u Itali(j)i. *Lucca citta*. Luca

Lj

Ljubljana, grad. *Lubeana citta*. Naupontus, Neupontus, Labacum

M

Macedoni(j)a, država. *Macedonia*. Macedonia
"macedonski. *Macedonico*. Macedonius
Macerata, grad u Itali(j)i. *Macerata*. Macerata, Colonia Recinentium
Madrid, grad u Španji. *Madrid*. Mantua
Malaka, zemlja u Indi(j)i. *Malaca*. Aurea cherssonessus
Malamoko, porat bnetački. *Malamocco*. Methamaucum
Malta, otok. *Malta isola*. Melita
Manfredoni(j)a, grad u Pulji. *Manfredonia*. Apenesstes, Manfredonia, Novum sipontum
Mantova, grad u Itali(j)i. *Mantova*. Mantva
Marica, rijeka u Slavoni(j)i. *Granea*. Echedorus fluvius
Marin, grad blizu Rima. *Marino*. Villa mariana
Marok, zemlja. *Marocco*. Mauritania
Masili(j)a, grad. *Massilia*. Massilia
Mastrik, grad. *Mastrik citta*. Trajectum
Matera, grad u Pulji. *Matera*. Acherontia, Acherontus
Meka, država. *Meca regione*. Saba
Meka, grad u Arabi(j)i. *Mecha citta*. Macura petra
Mesina, grad u Sicili(j)i. *Messina citta*. Messina, Messana, Mamertina
Milan, grad veliki u Itali(j)i. *Milano*. Mediolanum
Milaneski rusag. *Stato di Milano*. Insubria, Ditio mediolanensis
"Milanez, od Milana. *Milanese*. Mediolanensis, Insuber
Misina, grad u Sicili(j)i. *Missina*. Mesana, Messena, Mamertina
Mitrovica, grad u Srimu. *Roma citta di Daria*, *Sirmio citta*. Rucontum, Sirmium
Mljet, otok dubrovački. *Melida isola*. Melita

"Mnečanin, Bnečanin. *Venetjano*. Venetus
Mnetke, Bnetke, grad u Itali(j)i. *Venetta*. Venetiae
Modena, grad u Itali(j)i. *Modena*. Mutina, Motina
Modiljan, grad u Itali(j)i. *Modigliano*. Mutilium
Mogonca, grad u Alemanji. *Mogonza*. Magontiacum, Megontiacum, Magonia
Mompoljer, grad u Frangi. *Mompoljeri*. Mons pessulanus
Monako, grad u Alemanji. *Monaco*. Cambeldunum
Mongibel, brdo goruće u Sicili(j)i. *Mongibello*. Aetna
Monvjed, grad u Španji. *Monviedo*. Saguntum, Saguntus
Morava, rijeka u Daci(j)i. *Morava*. Cibatus, Ciambus
Moravi(j)a, država. *Moravia*. Moravia
More špansko. *Mare di Spagna*. Mare hispanico
Morea, zemlja. *Morea*. Peloponessus
Moriso, rijeka u Ungari(j)i. *Moroscjo*. Marusius
Morkon, grad u Itali(j)i. *Morccone*. Morcantia
Morovlaška zemlja. *Valechja*. Maesia inferior, Dacia
More adri(j)ansko, dalmatinsko. *Mare adriatico*. Mare adriaticum, Mare superum, Adria, Sinus adriaticus, adrianus
More latinsko, od Toskane. *Mare di Toscana*. Mare inferum, Mare tirenum, Mare tuscum, iburnum, Norium
More kandiocko. *Mare di Candia*. Creticum mare
More crljeno. *Mare rosojo*. Arabicus sinus, Mare erythaeum, Mare rubrum
More ti(j)eskno od Gibiltere. *Stretto di Gibilterra*. Fretum erculeum, Fretum columnarum
More carigracko. *Mare di Constantinopoli*. Bosphorus thracius
More crno. *Mare negro*. Pontus euxinus
More od Trijesta. *Golfo di Trieste*. Tergestinus sinus, Aquilejus sinus
Mostar, grad. *Mostar citta*. Andevium, Andecrium
Moštenica, grad. *Mossolon citta*. Cyrinum
Muđa, grad u Istri(j)i. *Mugja citta*. Ningum, Mingum

N

Nadin, grad u Slavoni(j)i. *Nadas citta*. Ducini, Peucetiae
Napula, grad veliki u Itali(j)i. *Napoli*. Neapolis, Parthenope, Novus Iumpus
Napula od Barbari(j)e. *Napoli di Barbaria*. Neapolis
Napula od Romani(j)e. *Napoli di Romania*. Napula
"Napolitan, iz Napule. *Napolitano*. Neapolitanus
Narni, grad u Itali(j)i. *Narni citta*. Naraia, Nequinum, Interamnia
Natoli(j)a, zemlja. *Natolia*. Bitinia, Asia minor

Navara, zemlja. *Navarra*. Cantabria, Antigones, Vascones, Antrigiones
Navarin, grad. *Navarino*. Navarinum
Nave, otok u moru od Kalabri(j)e. *Nave scogljo*. Terinaeus scopulas
Neretva, rijeka u Slavoni(j)i. *Narenta fiume*. Naron, Naro
Neretva, grad. *Narenta citta*. Narona, Narbona
Netun, grad u Itali(j)i. *Nettuno citta*. Neptunum, Antium
"Nijemac. *Tedesco*, *Alemanno*. Germanus
Nilo, rijeka velika. *Nilo fiume*. Nilus, Astatus, Avaboras
Nio, otok. *Nio isola*. Nios
Nion, grad u Frangi. *Nion citta*. Neomagus
Nočera, grad u Itali(j)i. *Nocera citta*. Nuceria, Alpha terra
Nočera di Pagani, grad u Itali(j)i. *Nocera di Pagani*. Luceria, Nuceria
Nojon, grad u Frangi. *Najon citta*. Noviodunum, Noviomagum
Nola, grad u Itali(j)i. *Nola citta*. Nola
Norča, grad u Itali(j)i. *Norsia*, *Norcja*. Nursia
Norimberga, grad u Alemanji. *Norimberga*. Segadunum
Normandi(j)a, država. *Normandia*. Gallia lugdunensia
Novigrad, u Slavoni(j)i. *Novengrado citta*. Argyrutum
Novi, grad u Dalmaci(j)i. *Castel nuovo in Dalmatia*. Castrum novum
Novi, grad u Istri. *Castel nuovo nell'Istria*. Nesatium, Nesartium, Nesactum

Nj

Njemačka zemlja, Alemanja. *Alemagna*, *Germania*. Germania, Alemania
"njemački. *Alla germanica*. Germanice

O

Obrovac, grad. *Obrovazzo citta*. Ouporum
Oksenfurg, grad u Ingilteri. *Oxenfurg*. Oxonium
Oksi(j)a, grad. *Oxia citta*. Axaga
Olanda, država. *Holanda*. Batauia
Olmuc, grad u Moravi(j)i. *Olmuz citta*. Eburum, Olomotium
Orkade, otoci blizu Skoti(j)e. *Orcado isole*. Orcades
Orko, grad u Albani(j)i. *Orco citta*. orcum
Osmo, grad, v. Ozimo
Osor, otok. *Ossero isola*. Auxorum, Ausseren
Osti(j)a, grad blizu Rima. *Ostia citta*. Ostia
Ostrogon, grad u Ungari(j)i. *Gran*. Strigonium, Valena
Otrant, zemlja. *Terra d'Otranto*. Salontini, Ager salentinus

Otrant, grad u Itali(j)i. *Otranto citta*. Hydruns, Hydruntum, Hydrentum

"*Otrantez*, od Otranta. *Otrantino*. Hydruntinus

Otrasak, mjesto u Slavoni(j)i. *Otrassach*. Aruci liburnorum

Ozimo, grad u Itali(j)i. *Osimo*. Auxium, Oximum, Buximum

P

Padva, grad u Italiji. *Padua*. Patauium

Pag, otok u Dalmaci(j)i. *Pago isola*. Curicta, Insula purcunata

Pag, grad. *Pago citta*. Curicum

Palaci(j)a, rijeka. *Palatia fiume*. Menadrus, Meander, Retro gradus?

Palermo, grad u Sicili(j)i. *Palermo citta*. Panormus

Palestrina, grad u Itali(j)i. *Palestrina*. Praeneste, Praenestum

Parenzo, grad u Istri(j)i. *Parenzo citta*. Parentium

Paridi, grad veliki u Frangi. *Parigi citta*. Parisii, Parisiorum, Lutetia, Leucutetia

Parma, grad u Itali(j)i. *Parma citta*. Parma

Patavi(j)a, grad u Itali(j)i. *Patauia*. Bocodorum

Patras, grad u More(j)i. *Patras citta*. Patre

Pavi(j)a, grad u Itali(j)i. *Pauia*. Ticinum, Pauia

Pečuj, grad u Ungari(j)i. *Cinquechjese*. Quinquaee ecclesiae, Teutoburgum, Aman
tia

Pedoni(j)a, zemlja. *Pedonia par se*. Hylea

Pelješac, grad u Dalmaci(j)i. *Sabioncello*. Onceum

Peruđa, grad u Itali(j)i. *Perugja citta*. Perusia, Perisia

Perzi(j)a, kraljestvo kuzulbaše. *Persia regno*. Persis, Persia

"*Perzi(j)an*, od Perzi(j)e. *Persiano, di Persia*. Persicus

Petrovaradin, grad u Mađarskoj zemlji. *Petrouaradin*. Acumineum legio

Pezaro, grad u Itali(j)i. *Pesaro citta*. Pisaurum

Picofalkon, mjesto u Napuli. *Pizzofalcone*. Luculianum

Pikardi(j)a, zemlja. *Piccardia*. Galia belgica

Piperno, grad u Itali(j)i. *Piperno*. Piuernum

Pirene(j)i, planine koje razdiljuju Španju od Frange. *Pirenei*. Pyrenei montes, Sal
tus pyrenei

Pistoja, grad u Itali(j)i. *Pistoja*. Pistorium, Pistoria, Pistoires

Piza, grad u Itali(j)i. *Pisa citta*. Pisa

Pjačenca, grad u Itali(j)i. *Pjacentza citta*. Placentia

"*Pjačentin*, od Pjačence. *Pjacentino*. Placentinus

Pještica, grad u Latinskoj zemlji. *Peschici*. Pescutium

Planica, rijeka u More(j)i. *Planizza fiume*. Inacus

Planina svetoga Anđela u Pulji. *Monte S. Angelo*. Mons garganus

Plaromona, rijeka u Slavoni(j)i. *Plaromona*. Ahacmen
Platam, grad u Slavoni(j)i. *Platam citta*. Pydua
Plovdin, Filiba. *Filipopoli citta*. Philippopolis
Po, rijeka velika u Itali(j)i. *Po fiume*. Padus, Bridanus, Bochernus, Borigus
Pocoli, grad u Itali(j)i. *Pozzoli citta*. Poteoli, Delos minor, Colonia puteolanorum
Pola, grad u Istri(j)i. *Pola citta*. Julia pietas
Poloni(j)a, Poljačka zemlja. *Polonia*. Polonia, Sarmatia
"Poljak, Leh. *Polacco, di Polonia*. Polonus, Sarmata, Sarmaticus
Poljska zemlja, Leška zemlja. *Polonia*. Sarmatia, Polonia
Porat od Kjoce u Bnecih. *Porto di Chjosa à Venetia*. Portus Edron
Porat od Malamoka. *Porto di Malamocco*. Medoaci portus
Portogalo, zemlja. *Portogallo*. Lusitania, Portugallia
"Portogez, od Portugala. *Portoghese*. Lusitanus
Požega, grad. *Posega citta*. Basiana
Požun, grad. *Posonio citta*. Posonium
Praga, grad česki. *Praga citta*. Bubsemum, Casurgis, Marobudum, Praga
Prenestina, grad u Itali(j)i. *Prenestina citta*. Praeneste, Praenistis
Preveza, grad. *Prouesa*. Nicopolis
Primorje od Genue. *Reuiera di Genua*. Liguria
Prizrina, grad. *Preuesa citta*. Nicopolis
Pročida, otok blizu napule. *Procida isola*. Prochyta, Prochyte
Provenca, država. *Prouenza prouincia*. Gallia bracata, Gallia narbonensis
Pula, grad u Istri(j)i. *Pola citta*. Julia pietas
Pulja, država, rusag. *Puglja*. Apulia, Japigia, Davnia
"Puljiz, iz Pulje. *Pugljese*. Apulus

R

Rab, otok. *Arbe isola*. Arbe
Raguzi, rijeka u Sicili(j)i. *Ragusi fiume*. Hirminium
Ranji, zemlja u Provenci. *Ragni, contado di Prouenza*. Declarium regno
Rao, grad na Dunavu. *Rao citta*. Bregrelium
Rao, rijeka u Ugarskoj zemlji. *Rao fiume*. Arrabo, Arrabona, Narbo
Rat Stonski, strana zemlje dubrovačke. *Panta di Stagno*. Ratana charsonesus
Ratisbona, Ravensburg grad. *Rauensburg*. Ratisbona
Ravena, grad u Itali(j)i. *Rauenna citta*. Rauenna, Rubenna
Reco, grad u Lombardi(j)i. *Rezo di Lombardia*. Regium lepidi, lepidum
Reco, grad u Toskani. *Rezo in Toskana*. Aretium
Rekanat, grad u Itali(j)i. *Recanati citta*. Recinetum
Renero, grad u Slavoni(j)i. *Renero castello*. Terone

Reno, rijeka u Alemanji. *Reno fiume*. Rhenus
Retimo, grad u Kandi(j)i. *Retimo citta*. Rethma
Rim, grad veliki. *Roma*. Roma, Urbs
Rimini, grad u Itali(j)i. *Rimini citta*. Ariminum
"Rimljanin, iz Rima. *Romano*, *Romanesco*. Romanus
Rodano, rijeka velika u Frangi. *Rodano*. Rodanus, Rodanum, Eridanus
Rodi, otok. *Rodi isola*. Rhodus di Trinacria, Aethrea, Atabria, Rhodos, Colymbia, Ophiusa
Rodica, grad u Pulji. *Rodi*. Rodium, Hyrium, Uria
Rokiburg, grad. *Rochiburgo*. Bragodunum
Rokisbergo, planina mađarska. *Rochisberg montagna di Ungaria*. Claudius mons
Romadioli, zemlja ugarska. *Romadioli*. Gaesati
Romani(j)a, zemlja. *Romania paese*. Romania, Argia, Achata, Thracia
Romanja, zemlja u Itali(j)i. *Romagna*. Flaminia, Aemilia

S

Sabiončelo, Pelješac, mjesto u dubrovačkomu. *Sabjoncello*. Onceum
Salamanka, grad u Španji. *Salamanca citta*. Salamantica, Hermandia, Hermandica
Salamina, otok i grad. *Salamina isola e citta*. Salamina
Salunić, grad u Slavoni(j)i. *Salonicchi citta*. Thessalonica, Therma
"Salunjanin, od Salunića. *Di Salonicchi*. Tessalonicensis
Salzburg, grad u Alemanji. *Salzburg citta*. Gesodonum, Juvania
Samaki, grad u Turskoj zemlji. *Samachi citta*. Cyropolis
Samandraki, otok. *Samandrachi isola*. Sames, Samothracia
Samandri(j)a, Smederevo grad. *Samandria*. Sigidunum
Sambruza, otok. *Sambrusa isola*. Hydrusa
San, rijeka ugarska. *San fiume*. Sanaria, Sabaria
Santa Maura otok. *Santa Maura*. Leucas, Leucadia
Saragosa, grad u Španji. *Saragosa citta*. Gaesaraugusta, Caesa rea Augusta, Sladuba
Sarajevo. *Saraglo citta*. Verbosanium
Sarakvino, otok u Slavoni(j)i. *Sarquino isola*. Peparethus
Sarantakopa, more blizu Carigrada. *Sarantacopa golfo uscino a Constantinopoli*. Phidaliae sinus
Sardenja, otok. *Sardegna isola*. Sardinia, Ichusa
Sasoferato, grad u Itali(j)i. *Sassoferrato*. Santinum
Sava, rijeka. *Saua fiume*. Saua, Savus, Noarus
Savoja, zemlja. *Savoja*. Allobroges
Savona, grad. *Sauone citta*. Sauona

Segedin, grad. *Seghedino*. Segedinum, Peisium
Segedin pod Dunavom. *Segedin sotto il Danubio*. Salua
Sesa, grad u Itali(j)i. *Sessa*. Sinuessa, Sinope
Sicili(j)a, otok. *Sicilia*. Sicilia, Trinacria Triquetra
"Sicili(j)an, iz Sicili(j)e. *Siciliano*. Siculus
Sinaj gora, Sinajska gora. *Monte Sinaj*. Synais
Sinigalja, grad u Itali(j)i. *Sinigaglja*. Senogalia
Sirakuza, grad u Sicili(j)i. *Siracusa*. Syracusa
Sivilja, grad u Španji. *Siuiglja citta*. Hispalis, Julia romulia
S(i)jena, grad u Itali(j)i. *Sjena*. Senae, Colonia senensis
Skutari, grad u Dalmaci(j)i. *Scutari citta*. Scodra
Slano, mjesto u dubrovačkomu. *Slano*. Slanum
Slarin, grad u Slavoni(j)i. *Larisso*. Larissa
Slavoni(j)a, država. *Slauonia*. Illyricum, Dalmatia, Macedonia
"Slovin, iz Slavoni(j)e. *Slauone*, *Dalmatino*. Illyricus, Dalmata, Macedo
"Slovinac, Dalmatin. *Slauone*, *Dalmatino*. Illyricus, Dalmata
Slovinska zemlja. *Slauonia*, *Dalmatia*. Illyricum, Dalmatia, Macedonia
"slovinski, od Slovina. *Slauonesco*. Illyricus, Dalmaticus
Smederevo, grad. *Samandria citta*. Sigidunum
Smljet, otok. *Melida isola*. Meligena
Solunić, grad u Slavoni(j)i. *Salonicca citta*. Thessalonica, Therma
"Solunjanin, od Solunića. *Di Salonicca*. Thesalonicensis
Soma, grad u Itali(j)i. *Somma citta*. Somnum
Sora, grad u Itali(j)i. *Sora citta*. Sora
Sorento, grad u Itali(j)i. *Sorento*. Sorrentum, Surrentum
Sori(j)a, zemlja. *Soria prouincia del Asia*. Syria
Split, grad u Dalmaci(j)i. *Spalato*. Salona, Epirium, Colonia solone vel martia
Spolet, grad u Itali(j)i. *Spoleti citta*. Spoletum
"Spoletin, od Spoleta. *Spoletino*, *di Spoleti*. Spoletinus, Spoletanus, Spoleni
Srebrnica, grad. *Argentina citta*. Argentina, Argentaria, Argentuaria
Srim, zemlja. *Sirmio paese*. Sirmium
"Srblijn, Srbka. *Seruiano*. Servianus
Srbska zemlja. *Seruia*. Seruia
Stadi(j)a, grad u Slavoni(j)i. *Stadia citta*. Tium
Stadi(j)a, grad grčki. *Stadia citta di Grecia*. Loryma, Dorxmatias, Larumna
Ston, grad dubrovački. *Stagno citta*. Stagnum
"stonski, iz Stona. *Di Stagno*. Stagnensis
Sulutova, grad u Itali(j)i. *Sermeno*. Suluto
Sutri, grad u Itali(j)i. *Sutri citta*. Sutrium, Colonia iulia Sutrina
Sveti Juraj, planina u Slavoni(j)i. *Santo Gjorgjo montagna*. Magnesia

Š

- Šibenik*, grad u Dalmaciji(j)i. *Sebenico*. Sibinicum
Šipan, otok. *Gjupana isola*. Siparatis
Šumet, mjesto u dubrovačkomu. *Gjonchetto*. Junchetum
Španja, kraljevina. *Spagna*. Hispania, Hesperia, Iberia
 "Španjuo", Španjul. *Spagnolo*. Hispanus, Hispaniensis, Iberus

T

- Tadin*, grad u Slavoniji(j)i. *Tadino citta*. Aretosa
Taki, grad u Slavoniji(j)i. *Tacchi citta*. Volscathi, Gytrone
Talamon, luka u Toskani. *Talamono porto*. Telamon portus
 "Tali(j)an, Itali(j)an, Tali(j)ani". *Italiano*. Italus
 "Tali(j)anka". *Italiana*. Itala
Talijanska zemlja, Itali(j)a. *Italia*. Italia, Aufonia, Vitulia, Vitalia, Esperia
 "tali(j)anski". *All' italiana*. Italice
Tamarica, zemlja u Slavoniji(j)i. *Tamariza*. Talanti, Talenti
Taragona, grad u Španji. *Taragona citta*. Taracon
Tarant, grad u Italiji(j)i. *Taranto*. Tarentum
Tatari(j)a, zemlja. *Tartaria scitia*. Scytia, Sarmatica, Asiatica
Tatarin. *Tartaro*. Sarmata, Sauromata, Scyta, Tartarus
Tekala, gradac u Slavoniji(j)i. *Tecala castello*. Doliche
Tenedo, otok blizu Troje. *Teneda isola*. Tenedos
Teračina, grad u Italiji(j)i. *Terracina citta*. Auxur, Terracina, Trachina
Terni, grad u Italiji(j)i. *Terni citta*. Interamnina, Interamna
Trst, Trijest, grad u Istri(j)i. *Trieste citta nel Friuli*. Tergeste, Tergestum
Tesin, rijeka u Lombardi(j)i. *Tesino*. Ticinus
Tever, rijeka u Rimu. *Teuere fiume*. Tyber, Tybris, Albusa
Teveron, rijeka koja ulazi u Tever. *Teuerone*. Anio
Tigre, rijeka u Armeniji(j)i. *Tigro fiume*. Tigris
Timav, rijeka. *Timauro fiume*. Timaeus
Tisa, rijeka. *Tebisco fiume*. Tibiscus
Tivoli, grad blizu Rima. *Tiuoli citta*. Tibur, Tiburis
Todi, grad u Italiji(j)i. *Todi*. Tuder, Tuder Fida colonia
Toledo, grad u Španji. *Toledo citta*. Tolerum, Ferefolia?
 "Toletani", iz Toleda. *Toletani*. Carpentani
Tolosa, grad u Gvaskonji. *Tolosa citta*. Tolosa
Torčelo, otok blizu Bnetak. *Tortello*. Altinum
Tortona, grad u Italiji(j)i. *Tortona citta*. Detrona, Dertossa

Toskana, država u Itali(j)i. *Toscana*. Hetruria, Tuscia
Traci(j)a, država. *Tracia*. Thracia, Thrace, Thraca
Tran, grad u Pulji. *Trani citta*. Tranum
Travnik, grad u Bosni. *Travnik citta*. Bosa
Trebinje, grad. *Trebigne citta*. Trebinium, Tribulium
Trento, grad. *Trento citta*. Tridentum
Trijeste, v. Trst
Trinide, otok u moru bnetačkomu. *Treniti*. Diomedae insulae
Troja, grad u Azi(j)i. *Troja citta*. Troia, Issium
Trukula, otok u Dalmaci(j)i. *Trucula*. Absotus
Turska zemlja. *Turchia*. Asia

U

Udin, grad u Istri(j)i. *Udine citta*. Utinum, Utina
Ugarska zemlja. *Ungheria*. Panonia inferior vel secunda, Ungaria
"ugarski, na ugarsku. *All'unghara*. Ungarice, more ungarico
"Ugrin, Mađar. *Ungaro*. Ungarus, Pannonnes, Pannonii, Pannonicus
Ungari(j)a, Ugarska zemlja. *Ungheria*, *Ungaria*. Ungaria, Pannonia, Pannonia inferior, Pannonia secunda
"Ungari, Ugri, Mađari. *Ungari*. Pannonnes, Pannoni, Hungari
Urbini, grad u Itali(j)i. *Urbino citta*. Urbinum
Utricoli, grad. *Utricoli citta*. Otriculum, Otriculis

V

Valenca, grad u Itali(j)i. *Valenza d' Italia*. Forum julii, Forum valentinum
Valenca, grad u Španji. *Valenza di Spagna*. Valentia, Colonia julia
Valenca, grad u Frangi. *Valenza di Francja*. Gallia narbonensis, Valentia
Valpo, rijeka u Ugarskoj zemlji. *Valpo fiume*. Daldanus
Valpovo, grad. *Valpo citta*. Valdanus, Cornacum
"Vandali, ljudi od Vandali(j)e. *Vinden*, *Vandali populi*. Vandali
Vandali(j)a, zemlja. *Vandalia*. Vandalia
Varadin, grad ugarski. *Pietrovaradin*. Acumineum legio
Vardari, rijeka u Slavoni(j)i. *Vardari fiume*. Anxius
Vari(j)eta, rijeka u Slavoni(j)i. *Varieta fiume*. Tititus
Varmi(j)ense, grad polj(a)ski. *Varmiense citta*. Varini
Velja, otok. *Veglja isola*. Vactia
Velebići, planine. *Bebje ò Zelje montagne nel Friuli*. Alpes juliae, Alpes carniceae, Alpes nericeae, Alpes Bebiae

Veletri, grad u Itali(j)i. *Veletri citta*. Velitre, Beletra
Venoza, grad u Pulji. *Venosa citta*. Venusia
Verčeli, grad u Slavoni(j)i. *Vercelli*. Vercella, Macopola
Verona, grad. *Verona citta*. Verona, Colonia augusta, Verona nova, Gallieniana
Vetrala, grad u Itali(j)i. *Vetralla citta*. Portum Cassii
Vičenca, grad u Itali(j)i. *Vincenza citta*. Vicentia, Biletia vicentia
"Vičentin, od Vičence. *Vicentino, da Vicenza*. Vicentinus
Vi(j)ena, grad. Beč. *Vienna d' Austria*. Vienna
Vi(j)ena, grad u Frangi. *Vienna di Francja*. Vienna Senatoria
Vilafranka, grad u Itali(j)i. *Villa Franca*. Tropea Augusti, Portus Herculis
Vilak, grad u Istri(j)i. *Villaco citta*. Forum julii, Carnicum julii vacorium
Vis, otok u moru bnetačkomu. *Lissa*. Lissa, Issa
Višegrad, bara u Austri(j)i. *Viscegrad lago*. Felicis lacus
Vitemburg, grad u Alemanji. *Vitemberg citta*. Tecumates agri
Viterbo, grad u Itali(j)i. *Viterbo citta*. Viterbium, Viterbum, Viturvium vicus
"Vlah, Vlahinja. *Valaco*. Valacus
Vlaška zemlja, Morovlaška. *Valachio porovincja*. Messia inferior Dacia
"vlaški. *Valako*. Valace
Voltera, grad u Itali(j)i. *Volterra citta*. Volaterrae, Colonia Othonia
Volturmo, rijeka u Itali(j)i. *Volturmo fiume*. Vulturinus

Z

Zabern, grad u Alemanji. *Zabern citta*. Tabernae
Zadar, grad u Dalmaci(j)i. *Zara citta*. Jadera, Jadra, Colonia jadrensis
Zadarska zemlja. *Contado di Zara*. Liburnia
Zafo, grad u Palestini. *Zaffo citta*. Joppe
Zagarola, grad u Itali(j)i. *Zagarola citta*. Cabii
Zagreb, grad. *Zagabria citta*. Zagabria
Zakoni(j)a, grad u Grčkoj zemlji. *Zakonia citta*. Sparta, Lacedemon
Zante, otok. *Zante isola*. Zacynthos
Zata, grad u Ugarskoj zemlji. *Zatta citta*. Cornacum
Zaton, luka u dubrovačkomu. *Malfi*. Malphium
Zemlja slovinska. *Slavonia*. Illyricum, Macedonia, Dalmatia
Zemlja latinska. *Italia*. Italia, Aufonia
Zemlja od Franča. *Francja*. Gallia
Zemlja od Španje. *Spagna*. Hispania, Iberia, Hesperia
Zemlja turska. *Turchia*. Asia
Zenatas, grad u Slavoni(j)i. *Zenatas*. Adra
Zenderin, grad u Ungari(j)i. *Zenderin citta*. Simgidonum, Sengidonum

Zepe, grad u Ungari(j)i. *Zeppe citta*. Cilicone

Zigeris, grad u Alemanji. *Zigeris citta*. Augusta vindelicorum, Colonia Rhetiae provincia

Ziton, grad u Slavoni(j)i. *Ziton citta*. Philippo, Philippi, Thebae, Macedonia

Ž

"*Židovin*, *Jahudi(j)a*, *Žudi(j)a*. *Gjudeo*, *Hebreo*. Judaeus, Haebreus

"*židovski*, *od Jahudi(j)e*. *Di Gjudeo*. Judaicus

"*Žudi(j)a*, *Jahudi(j)a*. *Gjudeo*, *Ebreo*. Haebreus, Judeus

Župa, knežina u dubrovačkomu. *Velle di Brene*. Vallis Brinensis

LITERATURA

Bockholt, V. 1990: *Sprachmaterialkonzeptionen und ihre Realisierung in der kroatischen und serbischen Lexikographie*, Die Blaue Eule, Essen.

Gabrić-Bagarić, D. 1989/90: Onomastisches Material in den ältesten Wörterbüchern der serbokroatischen Sprache, *Balkan Archiv*, N. F., Band 14/15, 1989/90, 183-194.

Gabrić-Bagarić, D. 1997: Kašićeva rukopisna *Biblija* i *Blago jezika slovinskoga* Jakova Mikalje, *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 22, 37-49.

Gabrić-Bagarić, D. 1998: Nazivi bolesti u rječniku *Blago jezika slovinskoga* Jakova Mikalje, *Radovi Zavoda za slavensku filologiju*, 32, 81-90.

Gabrić-Bagarić, D. 1998: Nazivi jela u rječniku *Blago jezika slovinskoga* Jakova Mikalje, *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 23.

Jernej, J. 1955: Podrijetlo Jakova Mikalje, *Radovi Filozofskoga fakulteta u Zagrebu* 1, 177-181.

Meštrović, Z. i Vajs, N. 1995: »Blago jezika slovinskoga« Jakova Mikalje - jedan od leksikografskih izvora za »Lexicon latino-illyricum« Pavla Vitezovića, *Rasprave Zavoda za hrvatski jezik* 21, 139-155.

Putanec, V. 1985: Prijedlozi Jakova Mikalje za reformu grafije u hrvatskoj latinici, *Hrvatski dijalektološki zbornik* 7/1, 199-212.

Putanec, V. 1982/83: Raritet »Bogoljubno razmišljanje od Očenaša« (Požun 1642) Jakova Mikalje, *Rasprave Zavoda za jezik IFF* 8-9, 127-195.

Rešetar, M. 1912: Micaglia und sein Wörterbuch, *Archiv für slavische Philologie* 33, 467-472.

- Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika JAZU, I-XXIII, Zagreb, kratica ARj.*
Skok, P. 1971/74: *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika, I-IV, JAZU, Zagreb.*
Stachovskij, S. 1965: Turcizmy v slovare Ja. Mikali, *Etimologia 1965*, 196-210.
Štrekelj, K. 1910: Čechische und polnische Wörter in Mikaljas Wörterbuch, *Archiv für slavische Philologie* 31, 194-202.
Tuksar, S. 1980: Hrvatska glazbena terminologija u »Blagu jezika slovinskoga« (1649-1651) Jakova Mikalje, *Arti musices* 11, 5-35.
Vanino, M. 1933: Leksikograf Jakov Mikalja, *Vrela i prinosi* 2, 1-43.
Vončina, J. 1992: Jakov Mikalja u povijesti hrvatskoga književnoga jezika, *Fluminensia* 4/2, 59-66.

Die toponomastische Struktur des Wörterbuches *Blago jezika slovinskoga* (1651) von J. Mikalja

Zusammenfassung

Die toponomastische Struktur des Wörterbuches *Blago jezika slovinskoga* (1651) von Mikalja war Gegenstand vieler Analysen, doch leider nie in ihrer Gesamtheit und nicht von allen notwendigen Standpunkten aus betrachtet. Der angeführte Ausdruck mit italienischen und lateinischen Äquivalenten sollte die Grundlage für zukünftige linguistische und anderartige Forschungen bilden.